

NVE
Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Sámediggi
Avjovargearđnu 50
9730 Kárášjohka

ÅŠŠEMEANNUDEADDJI /SAKSBEHANDLER	MIN ČUJ./VÅR REF.	DIN ČUJ./DERES REF.	BEAIVI/DATO
Silje Hovdenak, +47 78 48 42 80 silje.hovdenak@samediggi.no	15/2707 - 6	Almutt go válddát oktavuoda/Oppgis ved henvendelse	13.09.2016

telefondnr: +47 78 47 40 00
www.samediggi.no
samediggi@samediggi.no

Åpningstider:
Mandag - Fredag
08.00-15.30

Uttalelse til småkraftpakke Sør-Troms

Viser til søknad på NVE sine sider om 10 småkraftverk i Skånland, Ibestad, Gratangen og Lavangen kommuner. Og brev fra dere 16.06.2016 om utsatt frist til 15.09.2016 på grunn av at søknadene ved en feil ikke ble sendt til Sametinget.

Småkraftverkene Løvdalselva, Belneselva, Passelva og Sandneselva som det søkes om ligger i Gielas reinbeitedistrikt. Småkraftverkene Dudal, Øvre Foldvik, Nedre Foldvik, Olderelva/Rørelva og Segelelva ligger i Grovfjord reinbeitedistrikt. Storelva kraftverk ligger ikke innenfor reinbeiteområder.

Reindrifta har i områdene hvor småkraftverkene planlegges, en sentral rolle som samisk kulturbærer og næring. De er under press av andre og planlagte utbygginger som reduserer areal og muligheter for deres drift.

Sametingets utgangspunkt er at naturgrunnlaget for samisk kultur, samfunnsliv og næringsutøvelse i området må ivaretas i forbindelse med tiltakene. Lovkommentaren til plan- og bygningsloven §3-1 bokstav c understreker at der hvor reindriftsinteresser blir berørt, skal de samlede effektene av planer og tiltak innenfor det enkelte reinbeitedistriket vurderes.

Løvdalselva, Belneselva, Passelva og Segelelva småkraftverk- Gielas reinbeitedistrikt

Sametinget registrerer at Gielas reinbeitedistrikt ikke har satt seg imot utbyggingene, men forutsetter at anleggfasene ikke foregår i kalvingstiden. Samt at eventuelle veier som bygges ikke åpnes for allmenn ferd, men skal kunne benyttes for deres tilsyn og samling av rein.

Ut i fra søknadene skal det ikke utbygges et større veinett enn i dag foruten ved Segelelva hvor det allerede er innvilget tilltalelse til å bygge vei. I tilfelle det blir behov for utbygginger som gir mulighet for økt ferdsel bør det vurderes å sette opp bom som også regulerer tilgangen og gir reindrifta mulighet for bruk i sin drift.

Sametinget forutsetter at det settes vilkår i konsesjonene som forplikter utbygger til dialog og avtaler med reinbeitedistriket som sikrer reinbeitedistrikts fortsatt bruk av området og som unngår forstyrrelser som kan påvirke deres driftsmulighet negativt. Om det gis konsesjon til mer enn ett av de omsøkte kraftverkene innenfor Gielas

reinbeitesdistrikt bør ikke utbyggingene skje til samme tid fordi dette kan føre til en merbelastning for distriket og deres drift.

Dudal, Øvre Foldvik, Nedre Foldvik, Storelva, Olderelva/Rørelva og Sandneselva småkraftverk – Grovfjord reinbeitedistrikt

Distriket har vært mest negativ til den delen av kraftutbyggingen som innebærer en regulering av Foldvikvatnet. Slik vi forstår er det Øvre Foldvik småkraftverk som i strørst grad vil påvirke denne reguleringen. En utbygging her vil berøre sentrale beiteområder for Grovfjord reinbeitedistrikt, samt medføre oppgradert vei og økt menneskelig ferdsel og usikkerhet med tanke på isforhold ved Foldvikvatnet. Dette vil samlet kunne bidra til redusert beiteareal og uro for reindriften. I tillegg er distriket også under sterkt press fra tidligere og andre planlagte utbygginger som samlet påvirker deres driftsmuligheter.

Til de øvrige søkte småkraftverkene Nedre Foldvik, Storelva, Olderelva/Rørelva og Sandeselva kraftverk forutsetter Sametinget at det settes vilkår i konsesjonen som forplikter utbygger dialog og forpliktende avtaler med reinbeitedistriket. Avtalen skal sikre reinbeitedistriket fortsatt bruk av området og unngå forstyrrelser som kan påvirke deres driftsmulighet negativt.

Om det gis konsesjon til mer enn ett av de omsøkte kraftverkene innenfor Grovfjord reinbeitesdistrikt bør ikke utbyggingene skje til samme tid.

Samiske kulturminner

Alle de omsøkte kraftverkene er befart eller vurdert med tanke på kulturminner og rapportert tiltakshaver. Sametinget forutsetter at det meldes til Sametinget hvis endring av søknaden innebærer bruk av nytt areal slik at §9 –undersøkelser kan gjennomføres. Ved endring kan ikke titaket igangsettes før undersøkelsene er utført og rapportert.

Oppsummering

Med bakgrunn i ovenstående fremmer Sametinget innsigelse til Øvre Foldvik kraftverk men hensyn til reindrift.

Sametinget ønsker en vurdering der den samlede belastningen og konsekvensene av kraftverkene for hvert av reinbeitedistriktsene kommer tydeligere fram i saksutredninga. Vi forutsetter at konsesjonsvilkårene ovenfor tiltakshaver er klar og forpliktende med tanke på dialog med reindriften for anleggs og driftsfase. Sametinget setter også som vilkår for konsesjonene at det ikke åpnes veier for allmenn ferdsel innenfor kraftverkene som berører Gielas reinbeitedistrikt. Dette bør også vurderes i sammenheng med konsesjoner innenfor Grovfjord reinbeitedistrikt.

Vi ber om at det gjennomføres konsultasjoner med Sametinget om konsesjonssøkt småkraftverk Øvre Foldvik. Dette i henhold til kgl. res av 1. juli 2005 om konsultasjoner mellom statlige myndigheter og Sametinget. I tillegg anmoder vi om at NVE retter en forespørsel til berørte reinbeitedistrikt om de ønsker konsultasjon om søknadene. Vi ber NVE om å oppsummere de samiske interessene med foreløpige vurderinger i et eget dokument, samt vurdering av samlede virkninger, og ta kontakt med Sametinget for å avklare detaljer rundt konsultasjonen nærmere. Fra Sametingets side ønsker man å konsultere om både konsesjonsvilkår og om det bør gis konsesjon.

Sametinget har innsigelsesrett i kraftkonsesjonssaker etter Plan- og bygningsloven og etter Kulturminneloven, se Lov nr 17 av 14.12.1917 om Vassdragsregulering

(vassdragsreguleringsloven) § 6-1, første ledd og Plan- og bygningsloven § 5-4, 3 ledd.

Dearvvuoðaiguin/Med hilsen

For:

Sten Olav Heahttá
fágajodiheaddir/fagleder

Kopijja/Kopi til:
Fylkesmannen i Troms
Romssa Fylkkamánni
Gielas reinbeitedistrikt
Grovfjord Reinbeitedistrikt

Miljøvernavdelingen
v. Johan Anders Eira
v. Britta Olsen

Silje Hovdenak
ráððeaddi/rådgiver

9291 TROMSØ